

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hó a.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kedd, Szeptember 22.

Kolozsvár még nem határoz.

Kolozsvár, szept. 22.

(B) Kolozsvár tanácsházában vasárnap szigorúan bizalmas értekezletre gyűlt össze néhány ur és ezen az értekezleten elhatározták, hogy a törvényhatósági közgyűlést mindaddig nem tartják meg, míg a képviselőház össze nem gyűl.

A rövidlétűk előtt milyen széles látókörű bölcsességnek fog ez a határozat föltűnni! A gyávák hogyan fogják ünnepelni benne az előrelátást! A megalkuvók milyen higgadt tapintatot fognak látni benne! Valójában ez a határozat nem egyéb, mint annak beismertése, hogy Kolozsvár törvényhatósága kupaktanács, melynek önálló gondolata, véleménye, akarata nincs, mely fölülről vár wínek-et, utbaigazitást, parancsot, talán még lelkesedés- és okosságzállítmányokat is.

Mi más ehetne az értelme annak, hogy Kolozsvár törvényhatósági közgyűlést ebben a valójából kiforgatott világban egy bizalmas értekezlet akkora halasztotta, mikor a képviselőház már összeült? Ó, milyen kényelmes is ez az időpont. Hiszen akkor már tisztában lesznek az irányító lángelmék, hogy a szabadelvűpárton az öszerekek, vagy a nemzetiek kerekednek-e fölü, tudni fogják, hogy a hatalom milyen állásponton van s hogy a kormánynak milyen határozat lesz kedves. Akkor ők bölcsesek, sőt hazafiasak is lehetnek, az időszaki bölcses és határozatos hazafiak.

Ma, ma még ők nem tudnak semmit. Nem tudják, hogy szabad-e a nemzet jogaiért lelkesedni. Nem tudják, hogy a „Hadiparancs” farba rugta a magyar alkotmányt. Ma még nem tudják, hogy az adófizetést meg lehet-e tagadni. Valami szükségletfélék érez a kolozsvári törvényhatóság is; de meg kell várnia előbb, hogy a dajkája elkészítse a rubázatát. Csak néhány napig várjunk még és akkor meglátjuk Kolozsvár közgyűlését az engedélyezett hazafias fölbuzdulás atilájában, vagy a ráparancsolt higadtság katurékjában.

Igy határozta ezt a vasárnapi bizalmas értekezlet. Akkor még forrott a fölháborodás és buzgott az indulat a chlopy-i förmédvény miatt, csak ők voltak ott a tanácsház termében a nyugodtak, a bölcsesek, az előrelátók. A vizvértiek, a sunyik, az irhájukat féltők.

Debrecen nyíltan sikra mert szállani a nemzet törvényben gyökerező jogos követelményeiért. Főlegyháza, Kecskemét tapogatódzás nélkül merték a „Hadiparancs”-ra válaszukat megadni. Kolozsvár majd kullog utánok, ha szabad, vagy elítéli őket, ha így kell. Kolozsvár nem áhitozik a hazafiaság babérjára, ő megelégszik a hatalom előismerésének zabjával is. Amaz nem lelkesíti, ettől pedig jóllakik. Amazt bátor tettekkel lehet csak elérni, ezt gyáva lesipuskázással is. A homlokán levő babért le lehet szaggatni még, a megemésztett zabot el nem lehet többé venni. Hát hogy az ördögbe ne ezt választotta volna!

Dőre határozat volt ez. Mert dőre fölfogás az, a mely azt vallja, hogy a képviselőháznak kell az ország véleményét irányítania. Nem igaz, a hátulgombolós kiskorúság kapaszkodik csak ebbe. Igaz, hogy a képviselőház állásfoglalása az ország közhangulatának a tükré. De mit mutasson ez a tükör, ha előtte nincs semmi? Mi mellett foglaljon állást, ha nem tudja, mit akar az ország? S honnan tudja az ország akaratát, ha az bárgyún hallgat?

A nemzet lelkesedése adott erőt az ellenzéknek ahhoz, hogy a leg súlyosabb vádak, a legmakacsabb ellenállás és az önérdék bástyái ellenében folytassa gigászi küzdelmét. A nemzet fölháborodása fogja a képviselőház ülésébe belekialtani azt a hangot, melyet az csak visszhangozni fog. De ha a nép töle várja azt, hogy fölháborodhassék, ha onnan várja a hazafias föllángolás szikráját, akkor megverte már az isten az ilyen nemzetet.

Az olyan városoknak is mint Kolozsvár meg van az autonómiajukból folyó joguk, hogy az adóelfogadását beszüntethessék. Ha élnek ezzel a joggal, akkor a képviselőház is tájékozva lesz a teendőkrol. Ha nem élnek vele, akkor

honnan tudja a képviselőház, hogy határozatát mások respektálni fogják-e?

A képviselőház csak akkumulátor, mely összegyűjti a villamos erőket, de ő maga villamosságot létrehozni nem képes. Ha perifériákon a hazafiaság mécsét csak véka alatt merik égetni s a fölháborodás hangjait csak a szakállukba dörmögik, akkor a képviselőház hazafiasága se lángolhat s az ő hangja is erőtlén s színtelen lesz? Míg ha a képviselőház a közhangulatból, az ország véleményéből nagy erőt, törhétetlen akaratot olvashat ki, akkor az ő határozata a nemzet szonórus válasza lesz a chlopy-imerénylertre, az ő hangjától el fognak kotródni a régi hagyományoknak kadávereit kiásó bécsi hiénák s az ő parancsszavára ez a »közös«-nek csufolt osztrák armádia vagy megjuhásodik, vagy éhen pusztul.

De hát ugy látszik, hogy Kolozsvár bizalmas értekezői a saját becses bőrüket jobban féltik, mint az országot. Hogy ez dőreség, azt ők látják is, tudják is, ám nem törődnek vele. Nem törődnek a statutuumaikkal sem, mely szerint a közgyűlésnek huszadikán kellett volna lennie s mert ez épen vasárnapra esett, ez az alkalom volt a szülője annak a határozatnak, mely meglopta a várost hazafiaságában, önérdékében.

És minő dicsősé g lesz, mikor majd a szabadelvűpárt értekezlete után, a képviselőház ülése után, a kormány nyilatkozata után Kolozsvár közgyűlése el fogja rikkantani magát: szabad hazafiasnak lenni — legyünk hát hazafiak!

— „Beszámoló.” Boncza Miklós, a thorokói kerület orsz. képviselője a hó 19-én beszámolót tartott parlamenti »munkaságáról». E munkásság természetesen a hallgatásban merült ki leginkább, mert hiszen a képviselő urnak soha nem hallottak egy szavát sem a nemzet tanácsában, legfeljebb szavazások alkalmával, amidőn a mindenkor kormány mellett szívesen rebegtek el egy-egy »igen»-t. Választói a lehető legnagyobb mértékben méltányolták is képviselőjük buzgalmit, mert meglehetősen távol tartották magukat a »beszámolótól», mely így egy szük-körű értekezlet benyomását keltette fel. Talán nem eszadunk, ha kife-

jezzük ama reményünket, hogy ennek a részvételestégnek meg lesz az eredménye a legközelebbi képviselőválasztásnál is.

A válság.

— Budapesti munkatársunktól. —

— Express tudósítás. —

[Budapest, szept. 21.]

A megváltozott hangulat.

Tegnapelőtt még ugy látszott, hogy a királyi parancs siettetni fogja a kibontakozást és a pártok egységes állásfoglalásának fog alapul szolgálni. Ma már ez a remény lényegesen megcsappant. A bizalmat első sorban az ingatta meg, hogy Khuen-Héderváry megint elől-hátul van és a korona egyedüli tanácsadója. Minden ember szemében másképen tükröződik a világ; Khuen-Héderváry szemében azonban a legkülönböbben, előtte ami világunk ismeretlen és így az ő buzgalkodásából akkor is ostobaság jön ki, ha jót akar. Megrontotta a helyzetet az ő és új-szabadelvűek versengése is. A Lloyd-klubban ismét dul a béke és hamarjában kialakult a határozati (ő-szabadelvűek) és a felirati (nemzetiek) párt és ezek veszekedése már megcsinálta az ellenzékkel, hogy lemondott a kezdeményezésről és ezt a kormánypártnak engedte át. Gróf Khuen-Héderváry két eredménytelen kihallgatása és a bécsi hírtelen tanácskozáskor a német vámszerződés tárgyában is hozzájárultak a budget megmontásához.

Apponyi és Polónyi.

Pedig szombaton még ugy volt, hogy a pártok ádáz harca meg fog szűnni és hogy a küzdő felek egészen és egységesen össze fognak folyni a nemzettel és ennek óhajait. Polónyi Géza felkereste gróf Apponyi Albertet és vele két órán át tárgyalt. Mikor Polónyi kijött Apponyitól, barátainak azt mondta: Apponyi fölfogása és elhatározása tiszták és hazafiasak. A két óras megbeszélés során kiderült, hogy a tárgyaló felek egy a királyhoz intézendő felirat, mint a nemzeti program dolgában teljesen egyetértének. Ez az egyetértés kiterjed Wekerle Sándorra is, aki Apponyival teljesen szolidaris. Apponyinak még az a reménye is volt, hogy az egész kormánypárt, de mindenesetre annak többsége az ő és Wekerle nézetét fogja elfogadni.

A Wekerle-Apponyi-kabinet.

Ezek a hírek nagy meglepetést keltettek az egész ellenzék körében. Az volt a nézet, hogy Wekerle és Apponyi fölfogását magáévá teszi az egész kormánypárt. Ennek természetes következménye az lett volna, hogy a koronának meg kellett volna Wekerlét a kormányalakításnál biznia és kabinetejében a párt minden árnyalata helyet foglalt volna. Minthát a nevezett két államférfi politika megegyezik az ellenzék álláspontjával is, szent lett volna a béke, hamarosan létrejött volna az általános meg-

egyezés és az ország ügyei visszatértek volna rendes mederbe. Mindez megint kétségessé vált. Igaz, hogy végül mégis csak így kell lenni, de most már bajos hinni, hogy mindjárt így lenne; inkább az a valószínű, hogy jön még egy vagy két bukásra szánt kormány és csak azután lép ismét előtérbe a Wekerle-Apponyi-kabinet.

A király manifestuma.

Gróf Khuen-Héderváry, midőn keltatta hogy a hadparancsoktól a társaságtól, azzal az elhatározással utazott Bécsbe, hogy a koronát rábírja a hadparancs hatásának kimagyarázására, illetőleg gyengítésére. Az első kihallgatás eredménye volt a felhívata nek a magyarra, mely azonban senkit sem elgötött ki, sőt nagy keserűséget szült, mert végső mondatában holmi dondai jóslat formájában Khuen-Héderváry újabb megbízatásának útját egyengette. Erről értesítették gróf Khuent, aki második kihallgatásában azzal állott a király elé, hogy manifestumban kell a népet megnyugtani és mindjárt beismutattatni a manifestumnak szövegét. Képzelték, hogy mily kevés lehet abban a manifestumban, melyet egy Khuen visza a korona elé; éppenséggel olyanban, melyről Khuen föltételezte, hogy a király első olvasásra el fogja fogadni. Legalább erre mutat az a tény, hogy a kormány (egy kormánypárti lap megrendelt kérvényére) fölfüggesztette a nyomdák vasárnapi munkaszünetét, hogy a manifestumot rögtön a kihallgatás után országjárta terjeszteni lehessen. A király azonban mégsem fogadta el első olvasásra a manifestumot, hanem rövidesen átvette és mára ismét magához rendelte gróf Khuent.

A képviselőház ülése.

Egyelőre tehát bizonytalan a helyzet. Nincs egyéb biztos adat, mint az, ami már tegnap reggel volt: hogy a Ház csütörtökön összeült. A meghívót ma reggel kaptuk; szól röviden és szárazon: A képviselőház folyó évi szept. hó 24-én csütörtökön délelőtti 10 órakor ülést tart. Tassy Károly, a képviselőházi iroda igazgatója. — Minden a mai és holnap nap eseményeitől függ. Lehet, hogy az ülés a béke, lehet, hogy a legelkeseredettebb harc kezdetét fogja jelenteni. — A képviselőház mindenesetre olyan nagy számban lesznek jelen, mint talán még soha. Az ellenzék, különösen a két függetlenségipárt és a pártion kívül teljes számban fognak bevonulni; a néppártiak is mind a helyükön lesznek és legfeljebb a kormánypárton fog 30—40 ember hiányozni. Kétes csak az, hogy helyén lesz-e az elnök, mert ha kiűt a válság a kormánypártban és Apponyi kivonulnak, akkor Apponyi, a Ház elnökségéről lemond, mely esetben pusztá udvariasságból az alelnökök is lemondanak. — Szóval: megeshetik, hogy a Ház összeült és nem lesz elnök.

Nincs Manifestum.

Tizenegy órakor délelőtti elterjedt a hír, hogy az összes bécsi lapok ma várták

TÁRCA.

Add vissza . . .

Furcsát álmodtam. — Öreg, beteg voltam, Ráncos képű, szegény és elhagyott. Kit minden áldás, barátság, reményesség Emberszeretettel végleg elhagyott. Szobában ülve, réveteg szemembe Egy sugar ötlött. . . Fényes, sárga fény. . . Imbolygott, táncolt, aztán a sugárból Kivált egy csábos, fehér tünetmény. . . Egy angyal volt. Elémbe állt szeliden S kérdett, mint szülő beteg gyermekét. Felette fényes glória szikrázott, Aranynyal hintve sáppadt szép fejét. . . „Beteg vagy?” kérdő. Bólintott fejem. »S öreg vagy, látom, elhagyottan árván. . . Nincs, ki ápoljon? Várod a halált? . . . « — Megborzongtam a halál sejtelmére, Mint jégdarab, futott át szivemen A gondolatnak vérfagyasztó árnya. És szólt az angyal: »Kívánj valamit, Végnapjaidra meghozom a menyből! Adjak vagyonot? Ezüstöt, aranyat? Keletnek gyöngyöt? . . . kincset, selymet, ékszer? Kérded: »minek?». . . Hát adjak álmokat? Fejedet rázd? . . . Nem tudod mi célból? Hogy bearayozza végrőidat! Vagy lantot, újat, újra zengjen ajkad, S a szíved sugja hozzája a dalt? . . . Avagy szerelmet, édes, fájó érzést, Melyet nem űz ki, csupán a Halál. . . !? Vagy vágyakat, melyek betöltsek lelked, Aranyszállyos, csábos vágyakat. . . , Mely ifjúságot költse fel holtából. . . A fejed rázd? Mond hát, hogy mit adjak? Szenvedés nélkül küldjem a halált? — Összeesvefodott reszkető karom: »Ne meg. . . » suttogtam. S újra kérdezett: »Hát mit. . . ? No szólj! Volt-e kit gyűltél? [lelked?] Előtted szálljon rá a büntetés? Vagy kit szeretél. . . ? Akarod? Tiéd lesz!

Szemed lefogja, bucsu csókot ad. . . Haláltan vagy, ha mindezt még kevés! Mindent, mi jó, hogy válassz, eléd tartam, Kivülök nincs más údv a nagy világban! — Fejem lecsuklott. Feltört szivem vágya »Minek? . . . Testemnek vetve sír ágya. . . Add azt, mi egyben minden a világban. . . » Feléje tartam reszkető karom: »Add vissza ifjúságom! . . . »

Fodor Erzsike.

Az emigránsok között.

1859. Szemere Bertalan és Henszelman Imre.

II.

Irta: Zombori Gedő.

Az utolsó, a kivel Londonban kezét szorítottam Rónay Jácint volt, a kit, hogy magát ott feontarhassa, szerete segítetté ugyan, de mint egy főúri angol család titkára, s a tudományos irodalom munkása magának nevet és tisztességet szerzett, — még a legelőkelőbb körökben is. Kikisért hajómig Csinak, kinek neje angol nő volt, leánynevelődt tartott f-n-n. Tudós tanári ember, a ki házánál többször szívesen látott, a tanulmányaimban utasításokkal látott el, s hazajötté után, üzhíszem Eperjesen, jó hírű felsőbb leányiskolát alapított. Ó jó emlékezettel, 1868-ban, egyszerű paplakomban is felkeresett, hogy az nap mit kell megtekintenem. — Ó otthon maradt s este hat óráig a belga kormánytól megrendelt, valami műtépítési nagy munkán dolgozott. Este 6 órakor a Rue de Richelieu egy nagyon csinos étermében jöttünk össze. Asztaltársaink voltak a szellemes és nagy tekintélyű Horn Ede, több Párisban élő hazánkba, de a kinek neveire nem emlékezem, néhány magyarbarát francia író s azok, akik a hazától Páris felkeresték. Henszelman minden reggel utasítást adott, hogy az nap mit kell megnézni, este számon kérte tapasztalataimat s helyesbítette megjegyzéseimet. Örök hálával emlékezem ez anyáskodó eljárására, amely lehetővé tette, hogy aránylag rövid idő alatt

Az Óleón mögötti szerény deák otthonba, (hotel garni) szállottam meg, s miután Koncz József barátomat elnyelte a világ- város, a kihez már Pestről volt ajánló levelem, az ősz tudóst Henszelman Párisi, híres mérnököt és műtépítést kerestem fel. Csendes városrészen, a Rue Oleonban, a Boulevard de St. Germain közelében, egy összekötő, elég széles és jó levegőjű utca, egy bérkaszárnyának első emeletén, egy utcai szobában lakott és dolgozott az európai hírű tudós. Ajtajával szemben nyílt Irányi Dániel nagyobb és gazdagabban bútorozott szobája. A nagy ember, Irányi, a Pyrenei hegyek közl büsöli s »a magyar szabadság harc történetén» dolgozott. Ez a kis terjedelmű, de alaposan megírt munka, sokat tett arra, hogy dicső küzdelmünk a francia nemzet, sőt egész Európa, megismerne és becsülni tanulta. Így használtak a derék emigránsok, mindenütt és minden alkalommal, a magyar szabadság és alkotmányosság szent ügyének. Náluk nélkül ma is még kevésbé ismerne vagy még inkább félreismerne a külföld.

Henszelman atyáskodó jószággal fogadott, kis hoblimat oda hozatta, s az Irányi csinos szobájában helyezett el. A dejenert otthon költöttük el, amely állott theából, vagy aminek a főzéséhez én oly jól értettem, kávéból és hideg pecsenyéből. Minden reggel kiadta az utasítást, hogy az nap mit kell megtekintenem. — Ó otthon maradt s este hat óráig a belga kormánytól megrendelt, valami műtépítési nagy munkán dolgozott. Este 6 órakor a Rue de Richelieu egy nagyon csinos étermében jöttünk össze. Asztaltársaink voltak a szellemes és nagy tekintélyű Horn Ede, több Párisban élő hazánkba, de a kinek neveire nem emlékezem, néhány magyarbarát francia író s azok, akik a hazától Páris felkeresték. Henszelman minden reggel utasítást adott, hogy az nap mit kell megnézni, este számon kérte tapasztalataimat s helyesbítette megjegyzéseimet. Örök hálával emlékezem ez anyáskodó eljárására, amely lehetővé tette, hogy aránylag rövid idő alatt

a nagy világrósz fontosabb látnivalóit megismerhettem. Oly végtelen tisztelettel voltam derek mentorom iránt, akinek fürteiben még akkor egy ősz hajszál sem volt, hogy akaratának mindenben híven engedtemkedtem. Az egyetemnek ajtói már nyitdóztak, tudós pártfogom pár napra falura vándorolt. En kis podgyaszomat már reggel kiküldöttem a lyoni pályaudvarra s bucsuztam, hogy Schweitzba: Baselen menjek az Alumnem erasmianumba.

Szemere Bertalan nem volt népszerű. A menekültek, a magyar emigráció nagy része vele nem érintkezett, mert elvi ellentétek és magán ellenszenvből, lapokban és könyvekben irt Kossuth ellen. Személyét azonban tisztelték, hazafiaságának tisztaságában senki sem kételkedett. Mindennek dacára szerettem volna megismerkedni a nagy emberrel, akiről gyengeségei dacára is, nagy tudománya, hazafias működéséért ilthón és ott künn, amelylyel sokan visszaéltek, jószívűségéért, segítő jöbbségért a magyar emigránsok iránt: a történelem bizonyára sok szépet fog feljegyezni, kedvezőbbben fogja megítélni, mint kortársai. . . Szemere egyike volt a legjobban szituált bujdósoknak. Ő még 1848 elején vagonát külföldi bankokban helyezte el. Bizott az emberekben s így vagyonát sokan apasztották. Legjobban berántotta az a jellemzőn, akinek nevére nem írom ki, mert azzal van vádolvá, hogy a magyar szent koronát ő árulta el, ő W. a. d. n. . . Ez az ember sokat értett neki és családjának, de becsülete, lelkeének egysúlyja csakhamar visszaállott s anyagi viszonyai is rendezve lettek. Ezt az egész napot tehát neki szántam.

Bucsuzástor megkérdeztem, a kinek emléktét házában őrzöm szívenben és most már ősz fürteim alatt is a jó Henszelmantól. — Hol lakik Szemere Bertalan? — Mi köze van önnek szemérével? Láttam, hogy már az a gondolat sem tetszik neki, hogy Szemerét meglátogatom. En meg annyira tiszteltem és szerettem, hogy többet nem kérdezősködtem.

— Majd megkapom én magam! gondoltam merész elhatározással.

Elmentem a »café Dinemark«-ba a Desmulin és a Jakobinok régi gyűléshelye, a hol pártfogómmal párszor megfordultunk s ott megtudtam Szemere lakását, »oratvine utca« 8-ik szám.

Oratvinenak nevezték a református templomokat, a melyeknek akkor még nem volt tornyuk, egyszerű imaházak. Nem gondoltam, hogy Párisban ilyen több is van, valami 8—10. Már vagy 3—4 ilyen utcát bejártam eredménytelenül, gyalogoltam könnyű lábbal, vagyis szívvél vagy 30 kilométert, a mikor eszembe jutott, hogy a ref. egyházak központi irodájában kellene utánna tudakozódnom. Az ott nyit utasítás nyomán már késő délután, tul az »elysei mezon ép az »Arc de triomphe de l'elvie«, e nagy műtépítmény gyönyörű és merész iveltől jobbra, egy eléggé keskeny utcában, tehát mondhatni a város végén, találtam fel Magyarországi egykori miniszterelnököknek lakását. Egy félig pék, félig cukrász boltban, a hová némi frissítőért léptem be, mondták meg, hogy hol lakik a »török ur.« Töröknek tartották azt, a kiből semmi török hajlam nem volt. Általában azt tapasztaltam, hogy a párizsi a magyart és törököt egynek tartja.

Nem voltak otthon, este jöttek haza. Ez idő alatt volt alkalmam mindent jól szemügyre venni. Az utca keskeny, csendes, mint valami kisvárosi utca. A lakás földszinti épület volt 5—6 szobával, két kicsiny, de virágokkal díszített udvarral. Ez és hogy az egészét ő lakta a nagy világrószban, bizonyos jöbbséget mutatott. Az egészen látszott, hogy ott egy mivel magyar ur lakik.

Alkonyatok jöttek haza s fogadott igazi magyar vendégszeretettel, nyájassággal, hogy az első percben efeleltem, hogy Párisban és egy oly nagy urnál vagyok. — Karanfoga vezetett be előbb írószobájába, amelyben az egész magyar irodalom és művészet képviselve volt. Az egész külföldi utamban senkinél nem találtam annyi magyar könyvet és lapot. Hazáját igazán

a király manifestumát, de a manifestum csak nem akart jönni. Végül az egybegyűlt bécsi és budapesti hírlaptudósítók állítólag illetékes helyen kértek felvilágosítást és azt a választ kapták, hogy ne várakozzanak. Nem lesz manifestum, Gróf Khevenhauer kihallgatása állítólag csak arról szól, hogy a koronától kapjon irányítást a szabadelvű pártban tanúsított magatartásra és hogy megállapítsák a király Budapestre való utazásának határnapját. Tekintettel arra, hogy gróf Khevenhauer benfentesi mindig meglepetésekben dolgozik és nagyképpen elzárkózik a nyilvánosság elől, nem merünk semmiféle u. n. illetékes kijelentésnek feltétlenül hitelt adni.

Egy elhallgatott dezinálás.

Érdekes és meglepő esemény pattant ma ki a politikuskor körében. Kiderült, hogy a Felsőházi és a galíciai hadgyakorlatok előtt mindenképpen megakarták oldani a válságot. Több ízben kijelentette a Felsőházi, hogy leginkább Héderváry grófot szeretné megbízni ismételtén a kabinetalakítással, azonban tekintettel arra, hogy Hédervárynak személye nemcsak az ellenzéki pártoknál, de magánál a szabadelvű pártnál sem képes megnyugtatólag hatni a felizgatott kedélyekre, a tervétől elállott. A legilletékesebb helyen ezután az az eszme merült fel, hogy egy olyan férfit keressenek a kabinetalakításra, kit ha nem is fogadnának rokonszenvesen, de ellenszenvet sem mutathatnának iránta. Ő felsége és férfi személyét gr. Széchenyi Antal vatikáni nagykövete gondolta a bizalmas kihallgatásra kéréste magához. Széchenyi gróf megjelent a Felsőházi kihallgatáson, amely alkalommal szóba került a dezinálás kérdése és a Felsőházi oda nyilatkozott, hogy hajlandó lenne dezinálni őt. Ezután tényleg történtek lépések abban az irányban, hogy minő véleményen fogadnák Széchenyi grófot a pártok vezető politikuskai. A sándor azonban hajótörést szenvedett. A terv már a kezdetnél ellenkezéssel találkozott és így le kellett mondani arról, hogy Széchenyi gróf dezináltassék.

A nemzeti párt kiválása.

A szabadelvű pártnak ma esti előterkezte rendkívül szenzációsan ígérkék, a mely egész más fordulatot adhat a politikai életünknek. — A hadparancs kibocsátása után, tudvaleg maga Apponyi Albert gróf állott a megsértett nemzeti önérték elére és ő maga ajánlotta a legmegelőbb feliratot intézni a királyhoz, sőt tovább ment, vállalkozott arra is, hogy a feliratot ő maga elkészíti.

A feliratot ma este nyújtják át a szabadelvű párt előterkeztén. Az ő szabadelvűek határozottan ellene foglalknak állást, mert a feliratot egyenesen a Felsőházi személye ellen irányulónak tartják. Több előkelő politikuskok egész határozottan kijelentették, hogy a feliratot ellenezni fogják és az esti értekezleten egyikük ama indítványt fogja megtenni, hogy attól teljesen tekintsenek el.

Ha ez bekövetkezik, úgy föltétlenül beáll a szabadelvű párt egységének szétbomlása. Az ő szabadelvűekhez fognak csatlakozni a mágnások, vagyis a kaszinópárt és előrelátólag az agráriusok is. Ez pedig valóságos attak volna Apponyi ellen, a melyet Hédervári és hívei intéznének.

Apponyi és pártívei természetesen levonnák belőle a konkveniciát és kilépének a szabadelvű pártból. Az esti értekezletre mindkét tábor különben erősen készül. A ő liberálisok erősen agítálnak céljuk keresztül vitelében és a Felsőházi személyével indokolják tervüket, a melyet szerintük érintene a felirat.

A nemzeti párt szintén készül és Szentiványi Árpád már eddig 60 képviselőt jegyzett fel, akik ez esetben követnék Apponyit a kiválásban.

A szabadelvű párt ma esti értekezlete — mint távirati rovatunkban olvasható — Héderváry távirata következtében holnapra maradt. Am ezért az összejövetelt a szabadelvű párt két frakciója között biztosra veszik politikai körökben.

A magyar ruha miatt.

Esküdszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 21.

Megyaszi Mihály ev. ref. theologus sajtóügyi vétségét tárgyalta ma a kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdszéki bíróság. Megyaszi Mihály, ki a múlt évben kedvelt vízeralakja volt a kolozsvári ifjuságnak, az „Ujság“ 1901. évi november 8-iki számában „Tanárok a magyar ruha ellen“ című cikkében erős hangon írta meg, hogy Meyer János sepsiszentgyörgyi tanár ellene van a magyar viseletnek és azon van, hogy az ifjuság elveszítse a kedvét a magyar viselet kultiválásától. E cikk miatt indított sajtóperet Megyaszi ellen Meyer tanár. Az esküdszék így alakult meg. Elnök Bárd Szentkrisztály Zsigmond kir. kuriai bíró, bírák: Jékely Dániel és Stefányi Elek. Esküdték: Albert Domokos, Radnóti Dező, Donogán Gerő, Schopf Gyula, Aszlán László, Tompos Ignác, ifj. Szigeti Miklós, Somodi István, Péter Béla, Csáp József, Gibbon Albert, Dániel Antal, Bíró György, Kisfaludi Árpád.

A vádlottat dr. Papp József lapunk főszerkesztője védte, a Meyer János képviselőjében dr. Kórh Lajos sepsiszentgyörgyi ügyvéd jelent meg.

Megyaszi Mihály vádlottat hallgatták ki először. Vallomásaiban elmondja, hogy ő Meyert sérteni nem akarta. Egyedül a magyar viselet szép eszméjének propagálásáért írt. Hogy tényleg sérteni nem akarta és ha talán sértette volna is, hogy azt mennyire igyekezett jóvá tenni annak bizonyítására felhossa, hogy két ízben kért bocsánatot Meyertől levélileg. Most is kész kijelenteni, hogy ő Meyert máskülönbön tisztességes embernek ismeri és az esetleges sértésért ismételt bocsánatot kér. Mint tanuk Paskás Kálmán és Sebestyén Gyula tettek érdekes vallomásokat. Ők Megyaszi állításait igaznak mondják.

A bizonyítási eljárás befejeztével dr. Kórh Lajos terjesztte elő a vádat. Utánna Megyaszi Mihály szolt maga mellett röviden, hatáson. Most dr. Papp József mondotta el nagyhatású védőbeszédét. Főnyesen bebizonyította, hogy a cikk rágalmazást nem tartalmaz, a vád érveit egytől-egyig széjjelszede és megsemmisítette. Végre az igazság érdekében kérte a vádlott felmentését. A törvényszék két kérdést terjesztett az esküdték elé. Egyet a rágalmazásra és egyet a becsületsértésre vonatkozólag. Az esküdték rövid tanácskozás után mind a két kérdésre „nem“ el felelték, mire a törvényszék a vádlottat felmentette, míg Meyert a panaszost a felmerült 200 koronányi költség viselésében elmarasztalta. A termet zsúfolásig megtöltött egyetemi ifjuság lelkesen megéljenzte az esküdték verdiktjét. A fő magánvádló a bitörkv. 427-ik §-a értelmében semmisségi panaszt jelentett be.

hetlen gyűlölet hanczolt. Hibáztatta a Kossuth és az emigránsok „fészkelődését“, nem hitt a külföldi segítségben.

— Magyarország kisebb jelentőségű, mintsem valamely állam érette háborút kezdene Ausztriával.

A szabadságharcot bírálva, csak a maga szereplését emelte ki, elveit egész lelkesedéssel tárta fel.

— Minden másképp történt volna, ha reám hallgatnak.

Bár »grata persona« volt a Napoleon udvaránál, nem hitt a császársban, nem a Jerome-féle tervben.

— Nem engedné azt Európa. A császár különben is csak addig megy, a meddig érdekei parancsolják.

Hitte és megígérte a Habsburg-ház megaláztatását. Ettől remélt mindent.

— Porosz és osztrák, két kard egy hüvelyben nem fér meg. Nem hallja ő, hogy a porosz mint vagdos a német fejedelmekkel. Ah ő már rég készen van, Ausztria pedig soha. Ő mindig elkésik. Akkor Magyarország azt teheti, amit akar. Csak az a baj, hogy vagy Kossuthra, vagy Deákra fognak hallgatni, pedig mindkettő dinasztikus. Magyarország nem kell sem régi, sem új dinasztia. Legyen köztársaság.

— De, kegyelmes uram! a magyar királypárti és arisztokrata nincs még megérve a köztársaságra, szoltam én.

— A népek közül, amelyek elfogadták a köztársaságot, abban a percben egy sem volt arra megérve. Megtanítja majd a kényszerűség a később a jóllét és műveltség. Ugy! Ugy! Legyen csak egyszer köztársaság!!

Nemes szíve lassanként felmelegült magasan szárnyaló lelke kibontotta szárnyait, szép és magasztos gondolatai világitottak, mint fénycsíkok az éjben. Elragadtatással hallgattam...

Szemeréné, aki egy két éves gyermeket tartott karjaiban, arról beszélt, hogy milyen boldog lenne ő, ha hazajöhetne s

Előfizetési felhívás.

Az október—decemberi évnegyed közeledtével kérijük előfizetőinket az előfizetéseik megújítására.

Önértékkel hivatkozhatunk a lefolyt mozgalmas politikai évre, mely idő alatt az „Ujság“ pártatlan áldozatkészséggel, hazafias lelkesedéssel szolgálta azon kötelességeit, melyeket olvasóközönségével szemben elvállalt.

Egyetlen vidéki politikai napilap sem tudja felmutatni azt a gyors és részletes tudósítást, a minőt az „Ujság“ napról-napra közöl a fölmért politikai és országos eseményekről.

Ezt a lelkiismeretes munkásságunkat honorálta olvasóközönségünk nagymértű támogatásával, pártfogásával. Ezt a munkásságot igyejük mi és ezt a pártfogást kérjük továbbra is városunk és az erdélyi részek hazafias közönségétől. Ezáltal reméljük, hogy az „Ujság“ egyetlen nélkülözhetetlen napilapja lesz az erdélyrészi olvasóközönségnek.

Hazafias tisztelettel:

az „Ujság“ kiadóhivatala.

Az „Ujság“ előfizetési díja:

Okt. dec-re 6 kor.

Egy hóra 2 kor.

Mutatvány számokat kívánatra 4 napig szívesen küld a kiadóhivatal.

Vidéki előfizetőink részére mai számunkhoz postautalványokat mellékelünk. Kérjük azokat fölhasználni az előfizetési díjak beküldésénél.

UJDONSÁGOK.

A magyar nemzethez.

Írta: Balázs József.

Kolozsvár, szept. 21.

Hallád-e a szót, én drága nemzetem, Mely átvillámolt bércünk fölött? Hallád-e a szót, a melylyel a hadur Királyoddal meg, szembeütközött? Mint vészkiáltás futott át e hazán És milliók érző idegzetén: Nemzeti vágy, jog őrös szóbeszéd csak, Mert a sereg egyedül az enyém!

Egy évezren át a miért küzdöttél, Én elarult, eltipított nemzetem, Hogy e föld, melyért annyi véred ontád És rajt a nép erős s magyar legyen: Az csak hű ábránd, csalóka álom, Nem magyar az s nem is leszen soha; A hadur mondja: egyszer s mindenkorra Tudjátok meg, enyém a katoná!...

Felhőtlen égből lecsapott a villám, Nyomában kelő, vészcs forogteteg, A láncok, miket nem régen leráztunk, Előkerülnek, újra csörognek; A kardok élét ismét köszörülék, Előkerülnek újra a bitók... Alig fejejtél a nem régen multat, Élet halál! — mi ismét jönni fog!...

De meg ne rettenj, Árpádnak nemzete, Viharokat láttál te már sokat, Nem fogsz elveszni, ha el nem pusztulál Egy év ezer villámait alatt! Légy méltósággal, miként az ocean, Legyen erőd: mérséklet, nyugalom, Hadi parancsok nem árthatnak néked, Csak gyermek rémül az olyan szózatnál!...

én boldog hazajövetelekre emeltem a tokajjal tell s-rleget.

— Kossuth alatt sohasem!! Szóltott hévvel az urnó.

Szemere szemében könny csillogott s megszorítá jobbomat.

— Nem lesz az soha, soha!

Bucszáskor megajándékozott egy litográfírozott munkájával, a melyben kelti formában, nagy itélő tehetséggel, a szabadság főbb szereplőit bírálta. Kár, hogy e szép mű elveszett, ma már tán egy példány sem található. Az enyém Genfben, Kertben kezén elveszett. Örökre sajnálom. Később Baselba, a Siechel-nek, a melynek belmunkáltsa volt, mindazon számat megküldte, a melyekben a külfölddel megismertette polgári és egyházi állapotunkat, jogainkat, kívánalmainkat. Szemere igen sokat tett arra, hogy az idegen nemzetek rólunk helyesebben gondolkozzanak, megismerjenek és megszeressenek.

Az idő éjfére járt, távoznom kellett. Mintha böcsen ismertek volna, oly meglepetéssel bocsátottak el. Úgy fájt nekem, hogy nemzet-küzdelmek e dicső bajnokát oly sokan nem ismerték, félreértették. Nagy ember, igaz hazafi volt s szerencsétlen csak azért, hogy másképp gondolkozott, mint kortársai és eszméit, elveit a maga erejével akarta kiküzdödni. Ő az erős meggyőződés embere, azt hitte, csak az válik hazajárónak javára, a mit ő akar, ő tesz. Én megszerettem s évek múlva szívóbb fakadó könnyekkel siraltam meg, a kinek honzerelme és jó szíve boldogabb életet, szebb halált érdemelt volna, az igaz magyart, az igaz magyar politikust, a kinek tán végső helyett is egy szent ima volt, hogy valósuljon, a miért egész életében törekedett, a mit becsületgöndülletben is sokszor hangoztatott, hogy magyar legyen mindenki, a ki magyar földön lakik!...

A Kárpátoknak bércövezte földén, Te alkotád e szép magyar hazát, Te is tartád fönn annyi vész-vihar közt, Jövőben is o thont neked az ad. Nemzen valát te már egy ezred óta, Néptörzs ma sem vagy, el nem süllyedél, Hadi parancsok önkényes szavára Dörög vissza: E földön nemzet él!...

Hadi parancsok erőltén szótazta Nemzeteket nem remélteth soha, Mert egy nemzetnek örök az élete S meg nem szalad, mint gyáva katoná; A nemzetekben boszúzó láng lobog S ki földézi, látni fogja majd, Hogy e föllobbant boszúzó lángban, Mint olvad el, ha fővilan, a kard!...

A hadsereg e szép magyar hazában A nemzetet egy, abból való vér; Nem szolgá had az, de arra hivatott: Éljen haljon királyért és honér; A magyar hadnak nincsen más ura itt, Mint a király, — és a király magyar, Elsőpri utból, ki annak ellenáll, A mit együtt nemzet s király akar!...

Meg ne rémülj hát, övd meg nyugalmadat, Magyar népem, én drága nemzetem! Fordulj királyodhoz panasz szavaddal, De szózatod erős, szilárd legyen! Meglásd, elűnk a sötét jövőnek A multból visszazsalló rémei S király és nemzet kezét kézbe téve, Boldog jövendő föl fog fényleni!...

— (Majláth püspök bérmauton.)

E hó 18-án érkezett gróf Majláth G. Károly erdélyi róm. kath. püspök bérmá körújában Gyulauba, hol a plebánus kalauzálása mellett megtekintette a tervezett templom helyét. — Dél előtt gróf Esterházy Kálmán orsz. képviselőt látogatta meg. Azután Biederman József főszolgabíró házánál ebédelt. Ebéd után Jegenye fűrdőt látogatta meg. Itt Toczaucr Ödön főszolgabíró és Toczaucr Dező az alapítványi udaralom gondnoka fogadták. Előnk érdeklődéssel szemlélték meg a püspök a fűrdő épületeket és a telep más nevezetességeit. Innen az alig néhány percrenyire fekvő Jegenye közsébe hajtottak át, hol egyenesen a templomot kereste fel, hol rövid imát mondva felhívta a híveket, hogy készüljenek a másnapi bérmálásra. A bérmálás 19-én d. e. folyt le. Mintegy 500 hívőt bérmált meg a püspök. Délben Vétési plebánusnál ebédelt meg. — Ezután az iskolát meglátogatta Egeresre ment át. Itt a felállított díszkapunál a gör. kath. hívek élén a lelkes szép beszéddel üdvözölte a főpásztor. A görög katolikusok részéről tanusított meleg fogadtatás kellemesen érintette a püspököt. Bent a közsében a bíró fogadta a főpapot és Székely körjegyző bájos kis leánya verses üdvözléssel nyújtott át egy szép virágcsokrot. A püspök leszállott kocsijáról és a bájos kis leánykát s vele együtt az összes iskolás gyermekeket meglátogatta. A faluban a régi Booskai-kastélyban lévő kápolnát kereste fel legelőbb, hol imát mondva apostoli áldását adta az összegyűlt hívőkre. A templomozás végeztével Macskássy Pál birtokost és Betegh László birtokost látogatta meg a püspök. Ez utóbbi helyen gyönyörűen díszített udvarban bőjtös ünnönnél vártak a püspököt, kinek bemutatták a Betegh-család tagjait. A főpásztor láthatólag kellemes hangulatban időzött itt és ígéretet tett arra is, hogy Egeresnek mielőbb templomot építtet. Az uszonna végeztével, miután szívólyesen elbucszott házig zárjától, — a püspök Kolozsvárra utazott.

— (Az izraeliták ünnepei.) Az izraelita vallásfeleket 5661-ik esztendeje kezdődik ma és két napig tart. Október hó 1-én lesz a zsidók legnagyobb ünnepe az u. n. hosszú nap, melyre egész napi böjtölést rendel a zsidó vallás, hívőinek.

— (Hitvesgyilkosság Kolozsvárt.)

Lapunk szeptember 19-ikén megjelent számában megemlékeztünk arról, hogy a Kereszt-utca 4. szám alatt Honrig Henrikné, szül. Gál Zsuzsanna nevű varrónő halva találtak. A rejtélyes körülmények között talált holttestet beállították a bonctani intézetbe, ahol a boncolás megállapította azt — amiről hivatkozott közleményünkben már említett tettünk — hogy Honrig Henrikné bűntény áldozata. A gyilkos megfojtotta és pedig egyszerűen a kezével a szerencsétlen asszonyt. E tény konstatálása után megindult a nyomozás a gyilkos után és most már alapos gyanuok merültek fel arra nézve, hogy Honrig Henrikné a tulajdon férje fojtotta meg. — A férjét ugyanis — ki nem jó viszonyban volt a nevével — a gyilkosság felfedezése előtt két nappal ott látták az asszonynál, aki akkor többször kifejezést adott abbeli féltelmének, hogy a férje megfojtja őt. A gyilkosság óta Honrig nyomtalanul eltűnt a városról, úgy hogy most körözést illetőleg elfogatási parancsot adtak ki ellene melyet megküldöttek, különösen az erdélyi hatóságoknak.

— (A bécsi császárlátogatás.)

Bécsből jeltit tudósítónk telefonon a következő érdekes intimításokat, Mikor Ferencz József király tegnap este elbucszott Vilmos császárról a penzengi állomáson, a közel állók hallották, hogy királyunk tisztelettel küldte a német császárnak. A tegnap esti schönbrunni diszeldadáson Vilmos császár pompásan mutatott. Meghívtak beszélt, hogy a császári páholyból kihalszott a német császár hangos nevetése. Őt magát nem látta a meghívott közönség, csak olykor-olykor néhány pillanatra, de hahotája elhallatszott az utolsó pad-sor.

— (Brutális legények.) Minőn

A ma boston uti születésű 13 éves eszlény leány több társával csendesen sétált városnap este a kis parkban. A formás kis leány felült az ott öngyűző legényeknek is, kik közül egy Orlean Gábor utána vetette magát. És, hízlgő szavakkal becsalta egy közeli, a Hunyadi-ter bal sarkán levő kis korcsmába. Lassan-lassan belevitte az erős pálinkaivásba is a mit sem sejtő ártatlan gyermeket. Mikor aztán már annyira megártott a leánykának az ital, hogy nem tudta mi történik vele, akkor egy, még eddig ismeretlen társával kivonszolták a korcsmából, bedobták a Hunyadi-ter 39. sz. telekre és ott, mint már az orvosi szakvélemény is megerősítette, erőszakot követtek el ellene. A rendőrség a brutális legények ellen megindította az eljárás.

— (Összeégett kis leány.) Szilvát

aszaltak Tót faluban Imer János házában, miközben Imer kis leánya a 6 éves kislónka a szülői gondatlanság következtében súlyos égési sebeket szenvedett. Tegnapelőtt beszállították a Karolina kórházba, ahol tegnap reggel meghalt.

— (Tűz a Deák Ferenc-utcában.)

Tegnap reggel hét órakor Ady László Deák-Ferenc-utcai fizetelés pincéjében az összehalmozott különféle áruk között tűz ütött ki. A tüzoltóság, mely gyorsan megjelent a tüznél, rövid munka után elfojtotta azt. A kár jelentéktelen.

— (A kolozsi fürdő-szezon vége.)

A kolozsi sósfürdő használatát — mint az igazgatóság jelenti — szeptember 20-án ez évre be lett szüntetve.

— (Orvosok és természetvise-

gálók vándorgyűlése.) A városunkban lefolyt vándorgyűlés helyi bizottsága tisztikarának s a vándorgyűlés alelnökeinek és utkáruinak e. h. hó 19-én (szombat) délután Apáthy István dr. egyetemi rektor vez-tése mellett tartott értekezlete határozata alapján a helyi bizottság záró-ülését f. hó 24-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor fogja megtartani az egyetem aulájában. A záró-ülésen az egyes bizottságok (fogadó-, elszállásoló-, kalauzáló- és a kirándulások rendező bizottság) elnökei beszámolókat működésükről; jelentést tesznek a pénzügyi számadásról s határoznak az említett értekezletből előterjesztendő javaslatok tárgyában. Az ülésre külön meghívót nem bocsátanak ki.

— (Halálozás.) Bagaméry Istvánné sz. Farkas Katalin életének 60-ik évében e hó 20-án reggeli, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése ma d. u. fél 4 órakor lesz a Nagy-Sz. mos-utca 13-ik sz. házból.

— (A kivándorlás ellen.) A m.

kir. belügyminiszter az összes törvényhatóságokkal a következőket közölte: Az északamerikai Egyesült-Államokban a bevándorlás szabályozásáról új törvény lépett életbe. E szerint minden kivándorló partraszállásakor két dollár fejadót fizet, hűlyeknek, elmebajosoknak, szegényeknek, koldusoknak, fertőző betegeknek, többnépűeknek, bűnösöknek, olyanoknak, kik büntetve voltak és anarkistáknak nem engedik meg a partraszállást. Egytől ötezer dollárig büntetik a kik bevándorlásra csábítanak valakit és munkát ígérnek. A belügyminiszter rendeletében szívére köti a hatóságoknak, hogy az amerikai új törvényt ismeretessé tegye a néppel, nehogy még több családott ember kótyavetyélje el mindenét, olyan akiről bizonyos, hogy a szigorú bevándorlási bizottság nem engedni partra szállni, hanem visszaküldi. Különben az utóbbi napokban is több száz magyar és osztrák kivándorlót küldtek haza, mert a létminimumot nem tudták igazolni s mert olyan levelek voltak a birtokosban, melyekben munkával keresettel biztatták őket.

— (Halál egy cigarettáért.) A n-váradai határban levő püspöki-ki hegyn a Nyéki József tulajdonát képező szőlőben tegnap délelőtt burgonyát ástott Fejes József püspöki-ki illetőségű napzasmán. Időközben arra járt Nagy Ferencz csász. aki Fejestől cigarettát kért. Mikor Fejes a két cigarettát átnyújtotta neki, a csász. földre helyezett puskáját felvette és a fegyver eközben elsült. A sörét-lőrés Fejes Józsefnek agyékába hatolt, azt keresztül járva, összeronsolta. — A halálosan sérült embert délután fél 3 órakor hozták be a bihar megyei kórházba, a hol aztán Pataky fogalmazó, majd később Nizsalovszky vizsgálobíró kihallgatták az alig 30 éves embert. A szerencsétlen aligha éri meg a reggelt.

— Székelyföldi gépkiallítás.) Az Ország Gazdasági Egyesület bizonyos időközökben az ország más és más vidékein gazdasági gép- és eszközkiállításokat szokott rendezni. Ez évben a székely nép és anyavárosában, Székelyudvarhelyen rendezi az O. M. G. E. nagyszabású kiállítását, mely kiállításban költséget nem kímélve, anyagi előnyöket nem igen reménylve, részt vesznek népünk iránti jóindulatból az ország legelsőrendű gégyárosa és gépiporteur-jel, hogy módot nyújtsanak a tanulni szerető székely népnek a tanulás és okulásra. A kiállítással kapcsolatosan a szövetkezeti eszme előharcosa, az ország egyik legelsőrendű közgazdasági írója Bernát István előadást tart a székely nép hitelviszonyairól; működésében levő gépeket ismerettni fogják elsőrendű szaktekinélyek. A kiállítás tehát oly tartalmas, hogy annak megtekintése egy nagy, mint a kiskag-dára a legtanulmányosabb lesz. Felkérjük lelkészeinket, tanítóinkat, nagyobb birtokosainkat, hogy ne csak ők seregélyesnek be Székelyudvarhelyre e kiállítás tanulmányozására, de rendezzenek a közséig gazdálkodó minél nagyobb kiránduló csapatokat, bizonyára minden gazda, akinek alkalma leszen kiállításunkat megtekinteni, hálával fog megemlékezni azokról, a kik e nagyszabású kiállítást részökre rendezték s akik közre

jártak abban, hogy a kiállítás megis tekintették. A kiállítás október 10-én és 11-én lesz.

IRODALOM.

Az „Erdélyi Múzeum” az Erdélyi Múzeum egyetemesi, nyelv- és történetudományi szakosztályainak hivatalos közlönye az évi hetedik füzet, a következő tartalommal jelent meg: Dr. Bárány Gerő: Az ember és világa (I. közműve.) Dr. Péter József: Szász Béla élete és költészete (1840—1898). II. és befejező közműve. Dr. Petri Mór: Báró Wesselényi Miklós és munkái (IV. közl.) Az E. M. E. történetéhez: Az Erdélyi Múzeum Egyetemesi alapszabályai. Az Erdélyi Múzeum Egyetemesi kiadványai. — Forráskor Brassó város történetéhez. Ism. Dr. Lukinich Imre. Lange: Geschichte des Materialismus und Kritik seiner Bedeutung in der Gegenwart. Ism. Dzlávik Mátás. Az Alsófehérm. Tort. Régész és Term. tudományi egyesület. Új könyvek ismertetése.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Hétfő: A 3 csőrű kacsa.
Kedd: A könyvtárnok.
Szerda: Heidelbergi diákélet.
Csütörtök: Ejje! menedék hely.
Péntek: Heidelbergi diákélet.
Szombat: A drótos töl.
Vasárnap: Bob herceg.

* A könyvtárnok, Moser rég nem adott kitűnő bohózatát ma kerül színpadra. — Szengyörgyi, Kassai, Bérczi, Mészáros, Szegő, Tompa, Szakács, Th. Csige Böske, Váradiné és Gál Janka lesznek az előadás szereplői.

* Heidelbergi diákélet, a nálunk nagy sikert aratott poétikus színmű szerdán kerül színpadra ismét Mészárossal, Kassai-val, Th. Csige Böskevel és Megyeri igazgatóval a főszerepben.

* A három csőrű kacsát Moineau-nak ezt a minden mese, tartalom és honnyalom nélküli darabját eddig tegnap a nyári színházban. A színészek jobb ügyhöz méltó buzgósággal játszottak. Különösen Szabó Mariska, Kassai, Mátrai kaptak sok tapsot művészi játékukért.

* Bucsuzó színészek. A jövő héten a kolozsvári Nemzeti Színház két tagja mond bucsut a színház közönségének. Az egyik Garzó Adél, aki énekművészetével szerzett magának elismerést és mint érte-sztünk tisztelői bucsuelőadás alkalmával ovációkban fogják részesíteni. A másik: Vécsey Géza, ki a budapesti „Király Színház”-hoz szerződött és ki távozásával valóban betöltött egy nagy magatartást. Vécsey Géza általános szeretetnek örvendett azok körében, kik a tisztá énekművészetben gyönyörűségüket találják. De mint színész is elsőrangú: távozását tehát vesztés. Bucsuzása az előjelekből ítélve meglehetősen szíves lesz. Nem lesz valószínűleg rengeteg virág — ezt már hiába inkább a színésznők foglalkoznak — hanem annál több igaz érzés a bucsuzódiák aktusánál. Mert Vécsey mindenképpen részolgált arra, hogy távozásakor kitüntessék és megváltását színpadunktól sajnálják.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedden, 1903. szept. 22-én:

A könyvtárnok

vagy:

KET RÓBERT.

Vígjáték 4 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szerdán, szept. 23-án:

Heidelbergi diákélet.

Színmű 5 felvonásban.

Táviratok

A politikai válság.

Bécs, szept. 21. é. 12 ó.

Khuen-Héderváry ma reggel 8 órakor együtt reggelizett Láng Lajos miniszterrel. Fél 10 órakor a magyar miniszteriumba ment, ahol a reá várakozó újságíróknak kijelentette, hogy a helyzet most van kialakulóban, de hogy mi fog történni nem tudja.

11 órakor Körber hosszabb kihallgatáson volt ő Felségénél.

Beavatott körökben beszéltek, hogy Khuen tegnap memorandumot adott be ő Felségéhez, melyben kifejti, hogy miként véli a helyzetet orvosolhatónak. A memorandum elkészítésében közreműködtek Láng Lajos és Szögyény-Marich berlini nagykövet.

Ő Felsége a memorandumot átvette és megígérte Hédervárynak, hogy azt át fogja olvasni és azután értesíteni fogja, hogy mikor fogadják.

Más verziók szerint nem memorandumot, de egy nyilatkozatnak szövegét adta át, melyet holnap este a szabadelvűpártban óhajt előterjeszteni.

Megbízható forrásból jelentik még hogy az eddigi három kihallgatáson leginkább arról tanácskoztak, hogy ő Felsége reá akarja bírni Khuent, vállalja el a miniszterelnökséget. Ő felségét elhatározásra az készítette, hogy a csütörtöki képviselőházi ülésen, felelős kormányelnök legyen jelen, aki kellő formában utasíthassa vissza a személye ellen irányuló esetleges támadásokat.

Khuen-Héderváry kifejtette az okokat, melyek miatt célszerűnek látta, ha ő Felsége mielőbb Budapestre utazna újból.

A király erre azt felelte, hogy egyelőre erről szó sem lehet, előbb tudni kell, hogy mit határoz a szabadelvű párt. Ha a párt elejti követeléseiből a magyar vezényleti nyelvet, akkor azonnal visszautazik Budapestre.

De ha úgy látja, hogy a szabadelvűpárt is magáévá teszi a magyar vezényleti nyelv iránti követelést, vagy ha csak annyit követel is, hogy erre vonatkozólag elvi kijelentés történjék, akkor egyelőre nem megy le Budapestre.

Ő Felsége feltétlenül be akarja várni a képviselőház csütörtöki ülését és az ott történendőkhez képest fog majd határozni a továbbiakban.

Khuen-Héderváry ismételt sürgetésére, határozottan kijelentette ő Felsége, hogy a német vezényleti nyelvhez feltétlenül ragaszkodik, attól el nem tér és a magyar vezényleti nyelvre vonatkozólag még csak elvi kijelentést sem hajlandó tenni.

A politikai válság irányítására befolyással bíró bécsi köröknek az volt a tervük, hogy Khuent mindenáron maradásra bírják és reáegyék arra, hogy mint újonnan kinevezett miniszterelnök, a bemutatkozás után azonnal oszlassa fel a képviselőházat. Remélték, hogy így ismét nyernek néhány hónapot és ezalatt talán sikerülni fog megtalálni az alkalmas módot a kibontakozásra.

Tegnap egy előkelő osztrák politikus egyenesen Khuenhez fordult és azt mondta:

— Ugy beszéltek, hogy ő Felsége újból Excellenciát bízta meg a kabinetalakítással.

— A dolog még nem fejlődött annyira — felelte Khuen — minden a holnapi kihallgatástól és attól függ, vajjon ő Felsége elfogadja-e előterjesztendő proposícióimat.

Hir szerint Khuen többször ajánlotta ő Felségének, hogy Wekerlét bízta meg a kabinetalakítással.

Ő Felsége erre kijelentette, hogy semmi kifogása nincs Wekerle személye ellen, egyházpolitikai akciójára, de most a katonai kérdésekben, olyan követelésekkel állott elő, melyek teljesítése lehetetlen és így megbízatást nem adhat neki.

A félhivatalos »Bud. Tud.« esti kiadása a következőket jelenti: A király Khuent ma délután 4 órakor, mindössze egy negyed óráig tartó kihallgatáson fogadta és holnapra ismét kihallgatásra rendelte.

Khuen különben ma délután táviratot küldött a szabadelvűpárthoz, melynek következtében a párt előtervezetét holnapra halasztották.

A király nem enged.

Budapest, szept. 22. é. 2. ó.

A „Magyarország” értesülése szerint a király egyáltalán nem hajlandó engedményeket adni a hadparancs ügyében a már megjelent kommunikát teljes en elegendőnek tartja.

Október eleje előtt nem szándékozik Budapestre jönni.

Az országgyűlés összehívása előtt a korona részéről nem történik lépés, mert a dühöngő irányadó körök hangulatát nem akarják még jobban elmérgesíteni.

Körber a királynál.

Körber a mai napon kihallgatást nyert, a melyen bizonyos, hogy a magyar válság tekintetében vette latba befolyását. Utána Goluchovszky grófot hallgatta ki ő Felsége.

Az osztrákok — ellenünk.

A „Magyar Szó” szerint a király hajlandó volna engedni, de

az osztrákok törvénytelen akadályokat gördítenek a megoldás elé!

Khuen-Héderváry nyilatkozata.

Gr. Khuen-Héderváryt nyilatkozattételre szólították fel, de ő nem hajlandó ezt megtenni, részben azért, mert nem tartja elegendőnek azt, amit jelenleg mondhatna, részben pedig azért, mert azt akarja, hogy a nyilatkozatot maga a király tegye meg.

Körber ur diktál.

A félhivatalos „Magyar Nemzet” értesülése szerint Hédervárynak a szabadelvű klub csütörtöki ülésén teendő nyilatkozatát a bán bécsi időzése alatt fogják megállapítani. A nyilatkozat tárgyát a hadparancs fogja képezni s egyuttal reflektálni fog Magyarországnak a koronához való egész viszonyára.

A bécsi magyar palotában.

A Bankgasseban levő magyar palotában élénk, nyüzsgő élet uralkodik. A levegő telve van ama hangulattal, mely a tavalyi kiegyezési tárgyalások legsúlyosabb napjait jellemezte.

A függetlenségi pártban.

A függetlenségi pártkörben ma este számosan voltak jelen. Ott volt Kossuth Ferenc is. Benedek János kérdést intézett Polónyi Gézához, az Apponyival folytatott tanácskozások ügyében, mire Polónyi kijelentette, hogy tegnap volt politikai működésének legboldogabb napja, mert Apponyi mindenben magáévá tette a függetlenségi párt álláspontját. A magyar nyelvnek, a hadseregben való érvényesülésére Apponyi ugyanazon a talajon mozog mint a függetlenségi párt.

Erre Kossuth Ferenc a következőket jegyezte meg:

Apponyi már sok ízben foglalt el hasonló álláspontot, de habozó természete gyakran szándékainak megsemmisítésére vezet.

Polónyi Géza kijelentette, hogy tudomása szerint a szabadelvűpártban a Tisza-funkciónak az a törekvése, hogy minden áron kiszorítsa Apponyit és híveit és hogy kényszeríteni akarják az elnöki szék elhagyására. Én azonban kapacitáltam Apponyit, hogy tartson ki rendületlenül az elnöki állásban. — Mérlegeltük a csütörtöki ülés és az e körül támadt eszmecsere abban összpontosult, hogy az ó-sza badelvűeknek az a célja, hogy e napon indemnitást szorítsanak ki, hogy a Ház feloszlatása lehető legyen.

A függetlenségi párt ez ellen heves küzdelmet fog kifejteni.

A bécsi császárnak.

Ezután a német császár és az angol király bécsi útjáról beszéltek. A magyar politikusok a magyar érdekeket akarták a két uralkodóval megértetni, az osztrákok pedig ez ellen törtek. Edvárd angol király egy magyar magnásnak állítólag akként nyilatkozott volna, hogy ha maga a király hozná szóba a dolgot, akkor se reagálnék reá, mert én most nem politizálni, de kártyáznival jöttem Bécsbe.

A német császárt is igyekeztek befolyásolni. A hadparancsot is azért bocsátották ki, a német császárnak Bécsbe érkezése előtt, hogy ezzel a legfelsőbb Hadurnak, a hadsereg iránti bizalma documentáltassék.

Héderváry redívins.

Ezután Khuen újabb megbízatásának lehetőségéről beszéltek. Olay Lajos rendkívül heves hangon kelt ki ellene. Khuen a legveszedelmesebb emberek egyike. A küzdelem ellene nem személyes, hanem tárgyi. Pénzzel jött ide, hogy a bécsi akaratot a nemzet ellenére érvényesítse. Én — jelentette ki Olay — ki becsületes békét akartam, ezzel az emberrel szóba se állok. A függetlenségi pártnak kötelessége minden eszközzel megakadályozni, hogy Khuen a parlamentben többé szóhoz se juthasson. Ha a párt elfogadja indítványomat — jelentette ki Olay — vállalkozom arra, hogy azt magam végre is hajtom.

Vihar a szabadelvűpártban.

Budapest, szept. 22. é. 3 ó.

A szabadelvűpártban roppant viharosülés volt. A felirati határozati párt heves vitába bocsátkozott és olyan éles ellentétek merültek fel, hogy sokan attól tartanak, hogy a szerdai értekezleten a párt szétrobban. Tisza, Andrássy, Hieronymi most már a határozat mellett vannak, de taralmát függővé teszik attól, hogy mit hoz Héderváry Bécsből. Várják, hogy vagy kiáltványt hoz a nemzethez, vagy új kormányelnök designálását. A pártban a harcias hangulatot bizonyítja az is, hogy Héderváry azon kérelmét, hogy az értekezlet szerdán este legyen, nem vették tekintetbe a volt nemzetiek és vele a szabadelvűek. Egy részük a felirat mellett, a többség hol van, nem tudni.

Szállt sokan körülvevők, ez kijelentette, hogy nem kíván részt venni a discussionban. Kabinet alakítását nem vállal. Körberrel való találkozása egészen magánjellegű volt. A szabadelvűpárt tagjai mai előtervezetle rendkívül nagy számmal jelentek meg. Fél 7-kor Podmaniczky pártelnök közölte a tagokkal, hogy több képviselőt a miniszterelnök kívánságára feltáviratoztak, de most kapták meg a telefonjelentést a miniszterelnöktől, hogy szerdára halasszák el az értekezletet. Szentiványi Árpád, tekintettel az izgalomra, szűkségesnek tartja, hogy a párt mielőbb állást foglaljon. Kéri az elnököt szakítsák félbe az értekezletet, míg a párt tagok nagyobb számmal megérkeznek. Időközben megjelent Apponyi, Széll, Wlassics, Darányi, Andrássy, Tisza. Élénk vita támadt, midőn Podmaniczky ismét megnyitja az előtervezetletet. Szentiványi Árpád kifejti a katonai kérdéseknek szerencsétlen fejlődését, e huzavona okozta gyors akció nemzeti követelések terén elejét vette volna a súlyos válságnak. Kéri azért, hogy holnap este tartsanak pártértekezletet, hogy határozottan állást foglalhassanak. (Zajos heyeslés, ellentmondások.)

Darányi utal arra, hogy éppen jelenleg Bécsben fontos tárgyalások vannak, melyeknek eredményéről csak szerdán számolhat be a pártnak Héderváry. Ezeknek ösmerete nélkül a párt könnyen olyan álláspontot foglaltatna el, mely a békés kiegyezésnek az útját elvágja, ami hazafiatlan dolog volna.

Zajos felkiáltások: Nem diktálnak Bécsből magunknak, — nem Bécsből itéljük meg hazafiságunkat!

Darányi folytatja: Ki ama vakmerő, aki magára vállalja a felelősséget egy elhamarkodott lépésért, amely a békés kiegyenlítést megsemmisíti? Nem hazafias cselekedet az, ha valaki a békés kiegyenlítést megsemmisíti.

Indítványozza, hogy a pártelnök bizassék meg, hogy ha Héderváry holnap visszajárhatna, holnapra, ellenben szerdára hívják össze a pártértekezletet.

Kubinyi heves hangon kifakad ellene, hogy a kik Hédervárynak kívánságát nem teljesítik, hazafiatlanok volnának, igenis követeli, hogy akár itt lesz Héderváry, akár nem, holnap este okvetlenül megtartassék az értekezlet, nem szabad állásfoglalásukat függővé tenni senki óhajától.

Andrássy csatlakozik Darányihoz, mert történelmi fontosságú pillanatokat élünk, minden lépést meg kell fontolni, be kell várnunk a folyó tárgyalások eredményét.

Szükségesnek tartja már holnap az értekezlet összehívását, miután különféle véleményeket hallott. Követendő eljárásra szeretné, ha már ma különféle irányzatú képviselők kifejtették nézeteiket, hogy a párttagok egyes érveket holnapig nyugodtan mérlegelhessék. Szintén mellette van, hogy meg kell várni a bécsi tárgyalás eredményét.

Hosszas zaj, felkiáltások: Nem kell! A miniszterelnök egész politikai multjárt és a válságban való fátorgásaiért megérdemli a méltányosságot. A párt nélküle ne határozzon.

Szentiványi ragaszkodik álláspontjához, mert célszerűnek tartja azt, hogy a párt még a Reichstrath ülése előtt állást foglaljon, azonkívül szerdán este talán még nem tudja, hogy a párt végleges megállapodásra fog jutni. Így határozott álláspont nélkül, menne a csütörtöki ülésre. Darányi szólni akarván, óhajtja, hogy a kérdések alaposan vitassanak. Közvetítő-indítványt tesz, hogy az értekezlet szerdán délelőtt 10 órakor a szükségeshez képest, folytathassa tárgyalását. Az indítványt elfogadták, azután Podmaniczky bezárja az értekezletet. A képviselők sokáig együtt maradtak és viharos hangulatban politizáltak.

Ottó főherceg száműzetése.

Budapest, szept. 21. é. 12. ó.

Bécsből érkezett táviratok szerint a császárvárosban nagy feltűnést keltett, hogy Ferencz-Ferdinánd trónörökös testvére Ottó kir. herceg huzamosabb idő óta Párisban tartózkodik, mert az udvarhoz közel álló

körök értesülése szerint ő Felsége diszkrét természetű ügyek miatt száműzte.

Hosszu püspök felszentelése.

Balázsfalva, szept. 21. é. 12 ó.

Hosszu lugosi püspököt ma szentelte fel Mihályi érsek Rádu püspök segédletével. Az egyházi ünepséget nem lehetett a szokásos fényvel megtartani, minthogy Hosszu püspök családjában nemrégiben gyászeset fordult elő.

Nagy tűz.

Igló, szept. 21. é. 12 ó.

Kránján községben nagy tűzvész pusztított. Ötvenöt ház leégett. A pusztító elem egy emberéletet is követelt áldozatul. A tűz kenyérsütés közben keletkezett.

Vilmos császár Bécsben.

Bécs, szept. 21. é. 12 ó.

A német császár a nagykövetség tegnapi estélyén láthatólag elkerült megjegyzéseiben minden politikai vonatkozását. Khuennek hosszabb ideig beszélgetett általános tárgyakról.

Bülow német birodalmi kancellár kijelentette egy osztrák politikusnak, hogy Németország nyugodtan átengedi a Balkán kérdésben való intézkedést Ausztria—Magyarországnak és Oroszországnak.

Királysértési per.

Debreczen, szept. 21. é. 12 ó.

A »Debreczen» szerkesztője ifj. Mórész Pál lapjában egy hazafias verset közölt, melyben az ügyesség királysértést látott és megindította Mórész Pál ellen az eljárást. Ma volt ez ügyben a tárgyalás. Kihallgatták Rudnyánszky Gyulát a vers szerzőjét, ki kijelentette, hogy a verset ő írta és adta baráti emlékül Mórész Pálnak, de nem azzal a szándékkal, hogy azt nyilvánosságra hozza.

A vádlottat dr. Nesi Pál orsz. képviselő védte, aki határozottan védőbeszéd kapcsán kérte a vádlott felmentését.

Az esküdtsek fel is mentették Mórész Pált a királysértés vádjáról.

Fadrusz János betegsége.

Budapest, szept. 21. é. 12 ó.

Mint már közöltük Fadrusz János súlyos beteg. Immár 21 napja fekszik mellbírtya gyulladásban. Dr. Müller és Jendrsek egyetemi tanárok odaadó ápolása következtében a mester állapota most már javult, úgy hogy biznak életben maradásában.

REGÉNY.

Hajótörés után.

— Délamerikai regény. —

Írta: Kreuth W. (50)

Hazatartanul szerette abban az időben egy gondolat sem volt a más számára s vak, egész lényét uráló szerelmében szaktott egész addigi életmódjával.

Róbertnek úgy tetszett, hogy az intelligens gyermeket fel tudná emelni magához, belső értékét a saját magával egyenlővé tudni tenni. Napról-napra jobban szeretett fiatalágának egész hevével s szívénél egész szilárd hűségével. Milyen különös lett volna ez az összeköttetés! S milyen különös gondolat volt az, hogy ezt a félvad leányt feleségül akarta venni! S mindennek dacára Róbert sokat foglalkozott azzal az eszmével, S dacára annak, hogy ezt nem valószínű lehet, mégis olyan odaadást követelt a független leánytól, a melyet csak törvényes nejtől követelhetett volna.

Ez ellen lázad fel a gyermekből aszszonnyá érett Mercedes lelke. Ettől kezdve dacolt Róbert s ment előre a maga útján, a mit minden körülmény megkönnyített neki.

De már akkor, midőn a szerelem első mámorából felébredt, már az Altos-ban lefolyt farsangon kezdett ébredeni lelkében az a homályos, kínzó öntudal, hogy nem cselekedett helyesen.

„Arulól vagy kiáltotta oda neki az a titokzatos álarcos az utcán. — Fajunk egy ellenségével, egy gringoval mész együtt!”

Egy gringo val! Mennyi megvetés rejlik ebben a kifejezésben! Mindent megmond, — a kit így neveznek, az idegen, származása ismeretlen, kizsákmányolja a hazát, azért jött, hogy elfoglalja azt a földet, melyet nem az ő apáinak vére öntözött.

Milyen csodálatos! Akkor ismerősnek tetszett előtte az álarcos haragító reszkető haragja s most megtudta don Pedrótól, hogy ő volt az, kit az álarc fedett.

(Folyt. köv.)

Felolvas szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

564-1903.
végh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a kolozsvári királyi törvényszéknek 1903. évi 2314. számú végzése következtében dr. iji. Sipos Gábor kolozsvári ügyvéd által képviselt Kolozsvár-megyei takarékpénztár részvénytársaság javára Léb Balla, Salamon Márton és Daszkal Samu ellen 90 korona s jár. erejéig 1903. évi április hó 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 679 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: bivaly, oke, kocsi, szánka, malaczkok, butorok, szék, egy elszállítható tenegri kas, tűzifa, óra, varrógép, szűszék, hordók, szőnyeg, üzleti állványok, áruló asztal, mérleg, láda és egyéb nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbíróság 1903. évi V. 257/1. számú végzése folytán 90 korona tőkekövetelés, ennek 1902. évi december hó 12-ik napjától járó 6% kamatai, ennek 1902. évi december hó 12-ik napjától járó 71 fillérben bíróilag 1/4% váltódíj és eddig összesen 67 korona 71 fillérben bíróilag megállapított költségek erejéig Babuczon Salamon Márton-nál és Solyomkón Daszkal és Léb Balla Salamon Smilné lakásán leendő eszűköltésére 1903. évi szept. hó 25-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatják, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. szeptember hó 1-ső napján.

Dupschek Ignác,

kir. bir. végrehajtó.

2761 1-1

Szám: 141-1903.

vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a Budapesti kir. törvényszéknek 1903. évi Sp. VIII. 2000/28. számú végzése következtében dr. Menyhart Gáspár ügyvéd által képviselt Schmidt Sándor Pungucs Manó ellen 80 korona s járulékal erejéig 1903. évi június hó 20-án fogantatott biztosítási végrehajtás útján le- és felül foglalt és 128 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: butorok és egyéb nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíróság 1903. évi II. 788/2. számú végzése folytán 80 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi november hó 10-ik napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 131 korona 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Ferencz József út 54-ik szám alatt alperes lakásán leendő eszűköltésére 1903. évi szeptember hó 25-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi szeptember hó 8. napján.

K. Csoma Imre,

kir. bir. végrehajtó.

Sárgahüvelyű

Mont d'or bab

(KAROBAB) 2747 3-6

bármely mennyiségben megvételre kerestetik! — Czim a kiadóhivatalban.

Joánovics Testvérek

= ezelőtt KATÓ J. =

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a Kolozsváron jól ismert

Kató J. fényképészeti

műtermet — átvettük

s fenti cég alatt folytatjuk.

Ajánljuk elsőrendű műtermünket, mely újonnan berendezve a legmesszebbmenő kíváncsnak is megfelelő.

Ültözök a n. é. közönség rendelkezésére állanak!

A volt KATÓ J. cég minden felvételéből utánrendelések elfogadtnak!

Stein S. és Társa

Első erdélyi kizárólagosan

leány és fiu ruházati cikkekkal foglalkozó üzlete

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 2. szám.

megnyillik e hó folyamán.

Jutányos árak mellett szép

Leányka kabátok, gallérok.

Fiu kabátok. — Leányka ruhák.

Fiu ruhák. — Leányka kalapok.

Leányka sapkák. — Fiu kalapok, sapkák.

Csecsemő kelengye. — Karisnyák, kamásnik.

Keresztelő készletek. — Fiu fehérnemű.

Leány fehérnemű. — Leány kötének.

És még több fel nem sorolható cikkek, melyek szakmába tartoznak. — Kérem a n. é. közönséget ezen új és rég óhajtott vállalatomat becses pártfogásába venni.

Intézeti leány és fiu fehérnemű

dús választékban!

2746 2-10

Braun Mihály

hangszerkészítő

KOLOZSVÁRT,

Wesselényi M.-u. 18.

Nagy raktár az összes hangszerekben.

Nagy javítóműhely.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zúzifa eladás!

Telef. 267-362

Telef. 267-362

A t. cz. közönséget tisztelettel értesitem, hogy a közeledő időnyben úgy, mint az elmúlt években is a

legjobb minőségű

2679 8-15

Válogatott vastag hántott, Közép vastag hántott, Teljesen száraz I. oszt. hasáb bükk, Teljesen száraz I. oszt. gömbölyű, Teljesen száraz I. osztályu usztatott Teljesen száraz I. osztályu tölgy és I. osztályu aprított bükk és hántott

a legjutányosabb árak mellett árusítani fogok.

Teljes tisztelettel

Stotter Jakab

Ferencz József-út 41.

fényképészeti- és festészeti műterme

Mátyás kir.-tér 32. Kolozsvár. Telefon: 150. szám.

Aquarellek és olajfestmények

úgy természet, mint képek után jót állás mellett a legkiválóbb kivitelben készíttetnek. — Nagyítások platin-, pigment- és fényes papíron.

Csoportok, egyetek és családok számára. Házonkülső felvételek.

Képekteretek minden nagyságban és minőségben! Midőn ezeket a n. é. közönségnek tudomására hozzuk, kérjük szíves pártfogását. Tisztelettel

2723 6 50 JOÁNOVICS TESTVÉREK.

A volt KATÓ J. cég minden felvételéből utánrendelések elfogadtnak.

Már megérkeztek

a közelgő őszi és téli idény összes

UJDONSÁGAI

— óriási választékban: —

a legmodernebb cylinder

a legchicesebb keménykalap,

a legügyesebb puhakalap,

a legzebb vadászkalap,

a legkedvesebb gyermekkalap,

a legesinosabb fiúsapka,

a legjobb télsapka,

a legfinomabb nyakkendő,

a legszebb ing,

a legelőszörűbb esőtakaró,

a legtartósabb keztyű,

a legdivatosabb gallér és kélő,

és sok más uri divatcikk.

2632 11-50

Szelecsőbb árak!

Szátoztatásokat szívesen veszek!

Vételkényszer nincs!

STRASSER LAJOS

Erdély legnagyobb speciális kalapraktára

Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 22.

HERMANN E.

varrógép és kerékpár nagy raktára

Kolozsvárt, Egyetem-u. 6 sz.

Újonnan berendezett mechanikai

műhelyekben minden mechanikai

javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltnak.

Varrógépek!

1 valódi családi Singer varrógép bimző készülékkel ellátva 30-50 frtg.
1 karikahajós 65-80 frtg.
1 Central Bobbin 86-90 frtg.

Eredeti Howe C. Wheeler & Wilson D. 12., Manufacturing & C. New-York, Balkara Cylinder stb. stb.

A varrógépek kedvezménye: Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók o o o o o o

2594 81-*

Gépeimért 10 évig felelek.

1 új kerékpár angol villával 70-90 frtg. Kerékpár kopény 4-6 frtg. Kerékpár gummi 2 ft 30 krtól 3 frtg. Kerékpár csengő 35 krtól 1 ft 50 krtól. Kerékpár acéllan lámpa 2 ft 50 krtól 5 frtg. stb. stb.

Kalapujdonságok! — Fehérneműek!

Bittó Rezső * Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 12.

Ajánlja az őszi évadra megérkezett

FÉRFIDIVAT

Ujdonságait!

Legjobb kivitelben, legjutányosabb árakban!

Mátyás király tér.

Gróf Rhédey palota.

Schuster Emil

Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati Kolozsvárt.

Telefonszám:

183.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát:

Az eredeti Amerikai Gramophon

Farsaság hangosan beszélő, zenélő- és szavaló-gépeit,

eredeti gyári árakon 105, 150-200 koronáig; ugyszint az ezekhez megfelelő

lapokból állandó nagy raktár magyar, német, angol, francia, olasz kiadások-

ban. Grammophonokat megfelelő referenciák mellett

havi részletfizetés mellett is árusítok eredeti gyári árakban.

Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn

Suhl. H. Pieper és Neuman Freres bel-

giumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen

Caliberben 38 koronától 600 koronáig; Revolverek, Browning

és Bär czéllövő és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltény-

hüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek

stb., vadászcipők, csizmak, vadászkarisnyák, kalapok és sapkák.

Vízhatlan lodna és téveszörkabátok, felöltők és gallérok, valódi

dániai mosható iramszarvasbörkabátok, szőrmével bélelt és

béleletlenül, bőrsapkák és sisakok.

Schuster Emil.

Nem közönséges savanyuviz

a felső-rákosi Mátyás király viz!

De

gyógyhatása is feltűnést kelt orvosi körökben, mert a benne levő szilárd anyagok szerencsés aránya megbecsülhetetlen értékkel bír gýmor és bélhurut, vérszegénység, idegességnél és vesebajokban.

Mert

rendkívül kellemes csipős savanykás ize még a híres Gieshüblt is felülmulja.

Tehát mindenesetre

elsőrangú borviz!

Tehát ezen viz

Érdemes a pártolásra!

Ezt

igazolják mélt. Prof. Korányi, Prof. Purjesz, Prof. Kuthy európa-hírű orvostanárok szakvéleménye, mely minden üveg cím-kéjén olvasható.

Mindenütt 8 kr. egy literes üveg!